

خبر

انجمن پیشکسوتان مطبوعات در پیامی عنوان کرد **در گذشت ناگهانی مختاباد جگرسوز بود**

بخش فرهنگی - در پی درگذشت ابوالحسن مختاباد روزنامه‌نگار و پژوهشگر موسیقی - انجمن پیشکسوتان مطبوعات، پیام تسلیتی را منتشر کرد.

رضا قوی فکر - روزنامه‌نگار باسابقه و دبیر انجمن پیشکسوتان مطبوعات ایران - در یادداشتی که در اختیار ایسنا قرار داده چنین نوشته است:

«مختاباد روزنامه‌نگار و موسیقی‌شناس خیلی زود از دست رفت. خبر جگرسوز بود و اندوهبار. ابوالحسن مختاباد روزنامه‌نگار پیشکسوت حوزه‌ی موسیقی، منتقد و پژوهشگر و برنده جایزه بزرگ جهانی موسیقی ناگهان در ۵۳ سالگی بر اثر سکت قلبی در آمریکا چشم بر جهان فرو بست.

وی که بیش و پیش از همه این عناوین ارزشمند، انسانی شریف بود در ۲۲ دی ماه ۱۳۴۸ در امره (ساری) چشم به جهان گشود. زنده‌یاد مختاباد که تا آخرین نفس در عرصه‌ی موسیقی در رسانه‌ها قلم زد، در سال ۱۳۷۳ به تحریریه روزنامه همشهری رفت و تا همین اواخر به صفحات هنری این روزنامه با نوشته‌های هنری خواندنی خویش رونقی تازه می‌بخشید. وی یک دهه نیز با هفته‌نامه آتیه به مدیریت دوست و همکار مطبوعاتی پیشکسوت عزیز ابراهیم رستمیان همکاری صمیمانه داشت و صفحهٔ ادب و هنر این نشریه را اداره می‌کرد. او همچنین مثل برادر هنرمندش نزد استادان بزرگ موسیقی تلمذ کرد و آواز، خوب می‌خواند. مختاباد مدتی بازرس خانه موسیقی بود. یک‌بار نیز جایزه جهانی موسیقی را از آن خود کرد. انجمن پیشکسوتان مطبوعات این ضایعه‌ی سنگین را به جامعه رسانه، خانواده ارزشمند مختاباد، دوستان و همکاران مطبوعاتی وی تسلیت می‌گوید. یادش گرامی باد.»

سیدابوالحسن مختاباد - نویسنده، منتقد، پژوهشگر موسیقی و روزنامه‌نگار ایرانی - در سن ۵۳ سالگی و به طور ناگهانی درگذشت. او برادر عبدالحسن مختاباد و ساکن امریکا بود که به علت سکت قلبی دوشنبه - سوم بهمن ماه - از دنیا رفت.

.....●●●●●

از «نون خ» چه خبر؟

بخش فرهنگی - تصویربرداری سریال طنز «نون خ» این روزها در تهران ادامه دارد؛ مجموعه‌ای که حالا به فصل چهارم خود رسیده است و از گزینه های اصلی بخش نوروزی است. سریال «نون خ» به کارگردانی سعید آقاخانی از مجموعه های طنز در سال های اخیر است که ساخت آن تا فصل چهارم ادامه پیدا کرده است. ساخت این سریال این روزها در تهران ادامه دارد و بازیگرانی از جمله حسن معجونی، سعید آقاخانی و حمیدرضا آذرنگ در کنار بازیگران فواصل گذشته به ایفای نقش می پردازند.

این مجموعه طنز یکی از گزینه های قطعی برای بخش در نوروز ۱۴۰۲ است و احتمالاً در ۱۵ قسمت روی آنتن برود.

داستان سریال «نون خ» از فصل اول تا سوم درباره زندگی نورالدین خازنده با بازی (سعید آقاخانی) است که در استان کرمانشاه زندگی می کند و اتفاقاتی که برای خازنده و دخترهایش و همچنین اهالی روستا رخ می دهد، مسیر قصه را تعیین می کند.

در این سریال بازیگران دیگری همچون علی صادقی، هدیه بازوند، علی صالحی، میرطاهر مظلومی، کاظم نوربخش، نسرین مرادی، صهبا شرافتی، فریده سپاه منصور، حمیدرضا آذرنگ … و به ایفای نقش پرداخته اند و حسن معجونی جدیدترین بازیگری است که در فصل چهار به جمع بازیگران پیوسته است. فصل چهارم سریال «نون خ» ابان ماه در منطقه خجیر تهران وارد مرحله تصویربرداری شد.

این سریال در سه فصل در سال های ۱۳۹۸، ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ از شبکه یک سیما به روی آنتن رفت.

.....●●●●●

سرآشپز کاخ سفید به نجات رستوران ها می آید

بخش فرهنگی - آندره راش سرگروهیان ارثش آمریکا و سرآشپز کاخ سفید با مجموعه تلویزیونی «کماندو آشپزخانه» با تهیه‌کنندگی گوردون رمزی به نجات رستوران‌ها می‌آید. به گزارش خبرنگار فرهنگی ایرنا، گوردون جیمز رمزی اسکاتلندی صاحب چندین رستوران و شخصیت تلویزیونی است که شهرت او در اجرای برنامه‌های تلویزیونی در مورد رقابت‌های آشپزی و مواد غذایی مانند مجموعه سریالهای انگلیسی آشپزخانه جهنمی، کلمه **F** و کاپوس‌های آشپزخانه‌ای رمزی به همراه نسخه‌های آمریکایی آشپزخانه جهنمی و کاپوسهای آشپزخانه‌ای رمزی، استاد آشپز، استاد آشپز نوجوان و هتل جهنم است. در سال ۲۰۱۵ فوربس نام او را به دلیل دریافت درآمد ۶۰میلیون دلاری در فهرست پردرآمدترین افراد مشهور جهان در رتبه ۲۱ قرار داد.

شبکه تلویزیونی تویی نخستین مجموعه آشپزی بدون فیلمنامه خود با عنوان کماندو آشپزخانه را معرفی کرد. در این مجموعه سرآشپز آندره راش برای کمک به نجات رستوران‌هایی که با مشکلاتی مواجه شده‌اند و بالا بردن اشتیاق آنها برای ارائه خدمات بهتر می‌آید. در کماندو آشپزخانه که در ۱۰ قسمت ساخته می‌شود راش از رستوران‌هایی در منطقه دی سی آمریکا دیدن می‌کند. این مجموعه از ۱۲ فوریه ۲۰۲۳ یکشنبه‌ها به هفته پخش می‌شود.

{فرهنگی}

زمستان گرم نمایش خانگی با رونمایی از سریال‌های جدید؛ پدر گوار دیولا هم می‌آید

بخش فرهنگی - آغاز پخش سریال‌های «سرگیجه» و «مترجم»، علاوه بر حرارت دوباره‌ای که به جریان استقبال از تولیدات وی‌اودی‌ها می‌دهد، حاوی پیام‌هایی امیدبخش و گرم برای زمستان سرد ۱۴۰۱ است.

به گزارش خبرنگار سینمایی ایرنا، پائیز امسال، سامانه‌های وی‌اودی، تدارک ویژه‌ای برای مخاطبان دیده بودند. چند سریال در شش‌ماه نخست امسال نمایش داده شد که برخلاف وزن سنگین و اعتباری که داشتند، نتوانستند چندان موفق عمل کنند به همین دلیل، این سامانه‌ها، برای فصل پائیز خود، تدارک ویژه‌ای چیدند که با توجه به شرایط کشور، تقریباً هیچ‌یک از آنها محقق نشد. حالا اما خبر رسیده که این تدارک ویژه، به فصل زمستان موکول شده است که پخش سقوط، سرگیجه و مترجم طی ۱۰ روز، می‌تواند نویدبخش آغاز این جریان جدید و پرنفس در شبکه نمایش خانگی کشور باشد.

سریال سرگیجه در شرایطی از دوشنبه‌شب هفته گذشته پخش شد که شاید کمتر کسی تصور می‌کرد که نماوا، سریال محبوب خود که در سکوت خبری جلوی دوربین رفته بود را ناگهان رونمایی کند. در شرایطی که بسیاری از مخاطبان سریال‌های ایرانی، در انتظار رونمایی از تولیدات مهم این سامانه‌ها بودند، سرگیجه که به دلیل سکوت رسانه‌ای راجع به پروژه، تقریباً جزو گزبه‌ناها نبود، در حکم شوکی بود که به فضای سریال این روزهای شبکه نمایش خانگی کشور وارد شد و همان‌گونه که انتظار می‌رفت، سریال با کمترین میزان تبلیغات، با استقبال خوبی از جانب مخاطبان واقع شد.

این گزاره ثابت می‌کند که مخاطبان در شرایط فعلی، تشنه خوراک مناسب هستند و قطعاً از آثار خوب، استقبال به عمل می‌آورند.

نماوا همچنین بلافاصله دیگر پروژه مهم خود یعنی مترجم را نیز رونمایی کرد. درامی رازآلود که نخستین تجربه کارگردانی بهرام توکلی در شبکه نمایش خانگی محسوب می‌شود. سعید ملکان نیز تهیه‌کننده کار است. سریالی که صابر ابر، مجتبی پیرزاده و مهتاب ثروتی، بازیگران آن هستند و انتظار می‌رود با اقبال بالایی مواجه شود.

این قدرت‌نمایی نماوا برای زمستان امسال، احتمالاً با آثار دیگری نیز همراه

خواهد شد که فرآیند استقبال از تولیدات این پلتفرم را با شتاب بیشتری همراه خواهد کرد.

در مقابل، فیلمو نیز بیکار نمی‌نشیند. محتمل‌ترین گزینه این پلتفرم برای پخش زمستانی، سریال آکتور است که نخستین تجربه نیما جاویدی در شبکه نمایش خانگی محسوب می‌شود. در این سریال که تاکنون سروصدای بسیار به راه انداخته است، نوید محمدزاده، هستی ملکان نیز تهیه‌کننده، احمد مهران‌فر، گلاره عباسی و هومن برق‌نورد به ایفای نقش پرداخته‌اند و انتظار بسیار بالایی می‌رود که آکتور با استقبال قابل‌توجهی مواجه شود. پیشتر قرار بود که سریال جاویدی، در پائیز منتشر شود که این زمان به

یادگارهایی از جشنواره فیلم فجر؛ وقتی «مادر» و «هامون» بهترین نشدند

زرگر، محمدعلی نجفی و محمدباقر کریمیان برای اینکه با تجربه‌ای مشابه سال قبل مواجه نشوند، هیچ فیلمی را شایسته دریافت سیمرغ بلورین بهترین فیلم ندانستند. تصمیمی که با توجه به سطح کیفی پایین این دوره نسبت به دو دوره پیشین چندان موجب شگفتی نشد.

شکسته شدن طلسم جایزه بهترین بازیگر زن

سیمرغ بلورین بهترین کارگردانی برای دومین بار در سه سال اخیر به کیانوش عیاری برای فیلم آن سوی آتش داده شد و جایزه سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش اول مرد به فرامرز قریبیان برای فیلم ترن.

در جشنواره ششم طلسم جایزه بهترین بازیگر زن هم شکست و پروانه معصومی بعد از چند سال دوباره سیمرغ بلورین بهترین بازیگر زن نقش اول را برای فیلم جهیزیه‌ای برای رباب دریافت کرد؛ جایزه‌ای که بسیاری معتقد بودند باید به هما روستا بابت نقش آفرینی‌اش در فیلم پرنده کوچک خوشبختی اهدا شود.

این بار هم با وجود همه دوراندیشی‌های مدیران سینمایی، بدنه سینماگران از داوری‌ها راضی نبودند. شاید همین نارضایتی موجب شد که هفتمین دوره جشنواره یکی از کم سر و صداترین جشنواره‌های برگزار شده از آب درآمد. جایزه سیمرغ بلورین بهترین فیلم به در مسیر تندباد ساخته مسعود جعفری جوزانی اهدا شد و سیمرغ بهترین کارگردانی به محسن مخملباف برای ساخت

بایسیکل ران داده شد.

نام ابراهیم حاتمی‌کیا برای نخستین بار در این جشنواره بر سر زبان‌ها افتاد، جایی که حاتمی‌کیا با فیلم دیده‌بان در فهرست نامزدهای بهترین کارگردانی قرار گرفته بود. بهترین بازیگر نقش اول مرد را از عزت‌الله انتظامی برای فیلم گراند سینما گرفت و رویا نونهالی برنده جایزه بهترین بازیگر نقش اول زن برای بازی در عروسی خوبان شد.

در این دوره بایسیکل ران و در مسیر تندباد تقریباً اکثر جوایز را به خود اختصاص داده بودند و سطح کیفی سایر آثار نیز در حدی نبود که موجبات اعتراض گسترده به داوری‌ها را فراهم آورد. اما درست برخلاف دوره هفتم، هشتمین جشنواره فیلم فجر سرشار از حواشی و اعتراض و هیاهو بود.

در هشتمین دوره جشنواره که در بهمن ماه سال ۶۸ برگزار شد، فیلم های بسیار مطرحی حضور داشتند. هامون ساخته داریوش مهرجویی شاید شاخص‌ترین این فیلم‌هاست. کلوژاپ اثر عباس کیارستمی، مادر ساخته علی حاتمی، ساوالان ساخته پداله صدقی و چند فیلم شاخص دیگر نیز حاضر بودند اما در کمال تعجب همگان، سیمرغ بلورین بهترین فیلم جشنواره هشتم به فیلم مهاجر ساخته ابراهیم حاتمی کیا رسید. اتفاقی که با وجود فیلم های حاضر در جشنواره بسیار عجیب و دور از انتظار به نظر می‌رسید. هرچند هیات داوران سعی کردند با اهدای سیمرغ بلورین بهترین کارگردانی و فیلمنامه به داریوش مهرجویی و سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش اول مرد به خسرو شکیبایی، از فیلم هامون تقدیر به عمل آورند اما هیچ کدام از این ها باعث نشد تا اعتراضات نسبت به انتخاب سیمرغ بلورین بهترین فیلم فروکش کند. هنوز هم با گذشت سال‌ها از آن دوره، انتخاب فیلم مهاجر به عنوان بهترین فیلم در حضور فیلم‌هایی همچون هامون، مادر و کلوژاپ یکی از شگفتی‌های تاریخ جشنواره فجر محسوب می‌شود. جشنواره ای که سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش اول زن را به رقیه چهره آزاد برای بازی کوتاهش در فیلم مادر اهدا کرد و هما روستا، بیتا فرهی و فاطمه ممتداریا را شایسته این جایزه ندانست. تقسیم جوایز به نحوی که همه را راضی کند شاید از هشتمین دوره جشنواره فجر کلید خورد. هر چند در نهایت نیز تقریباً هیچ کس راضی نبود.

بهترین فیلم انتخاب نکردند. جایزه بهترین کارگردانی به کیانوش عیاری رسید و جایزه بهترین بازیگر نقش اول مرد نیز به مرحوم هادی اسلامی برای ایفای نقش در فیلم توبوس اختصاص یافت.

داوران بهترین بازیگر زن را هم انتخاب نکردند یا بر اساس شنیده‌های درگوشی آن روزها، صلاح ندیدند بازیگر زن انتخاب کنند. جایزه ویژه هیات داوران هم به فیلم اولی‌ها ساخته عباس کیارستمی اهدا شد که در آن سال ها فیلمساز محبوب مدیران سینمایی محسوب می‌شد.

پنجمین دوره جشنواره در بهمن سال ۱۳۶۵ برگزار شد. چهره جالب توجه هیات داوران پنجمین دوره، سید عطاءالله مهاجرانی است که بعدها وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی شد. در این دوره هم حواشی جوایز بیشتر از متن جشنواره مورد توجه قرار گرفت. با وجود این که جشنواره پنجم یکی از بهترین سال های سینمای ایران را رقم زده و فیلم های بسیار خوبی در جشنواره حضور داشتند اما در کمال تعجب سیمرغ بلورین بهترین فیلم به فیلم پرواز در شب رسول ملاقلی پور رسید. این در حالی است که فیلم هایی مثل ناخدا خورشید ساخته ناصر تقوایی، اجاره‌نشین‌ها اثر داریوش مهرجویی، شیر سنگی به کارگردانی مسعود جعفری جوزانی و فیلم‌های دیگری از این دست نیز در این جشنواره حضور داشتند.

سیمرغ بلورین بهترین کارگردانی به عباس کیارستمی برای فیلم خانه دوست کجاست اهدا شد و هیات داوران برای اینکه متهم به نادیده گرفتن فیلم کم نظیر ناصر تقوایی یعنی ناخدا خورشید نشوند، سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش اول مرد را به بازیگر این فیلم یعنی داریوش ارجمند داد.

اجاره‌نشین‌ها با دست خالی جشنواره را ترک کرد

سیمرغ بلورین بهترین فیلمنامه به مسعود جعفری جوزانی برای شیر

بخش فرهنگی - دوره‌های سوم تا هشتم جشنواره فیلم فجر با روندی تقریباً مشخص برگزار شد؛ در آن سال‌ها، اولویت مدیران سینمایی بها دادن به سینماگران جدید بود و نه سینماگران شناخته شده نسل‌های قبل.

فضای حاکم بر جشنواره هم با آنچه امروز می بینیم بسیار متفاوت بوده است. به عنوان مثال هیچ سینماگری در هیات داوران دور سوم وجود نداشت یا هنگام معرفی برگزیدگان اختتامیه دوره سوم جشنواره، حاضران در سالن با صلوات فرستادن و سر دادن شعرهای انقلابی، برندگان را تشویق می‌کردند. ویژه‌نامه جشنواره به سردبیری غلامرضا موسوی

از دوره سوم، بخش فیلم‌های اول فیلمسازان به جشنواره اضافه شد و کاتالوگ جشنواره هم به سردبیری غلامرضا موسوی از همین دوره در دستور کار تولید و چاپ قرار گرفت. اما در اغلب سال‌ها عجیب‌ترین اتفاقات در اختتامیه جشنواره‌ها پیش می‌آمد. به عنوان مثال در جشنواره سوم با وجود حضور فیلمی نظیر کمال الملک ساخته علی حاتمی فیلم مترسک ساخته حسن محمدزاده و به تهیه‌کنندگی بنیاد مستضعفان استان آذربایجان غربی، برنده جایزه بهترین فیلم شد.

نارضایتی علی حاتمی

جایزه بهترین کارگردانی را یدالله صمدی برای فیلم مردی که زیاد می‌دانست گرفت و البته برای بهترین بازیگر نقش اول مرد جمشید مشایخی برای بازی در فیلم‌های کمال الملک و گل‌های داوودی برنده جایزه شد. البته هیات داوران جشنواره سوم برای آن که دل حاتمی را به دست بیاورند، در بخش بهترین فیلمنامه از کمال الملک تقدیر کردند اما آنچه از آن روزها در خاطر سینما دوستان مانده است، نارضایتی شدید علی حاتمی است.

در آن سال‌ها مدیران سینمایی سعی می‌کردند از حضور فیلم‌ها در جشنواره و اهدای جوایز به آنها برای ترویج فکر و نوع نگرش خاص خود در فضای سینما استفاده کنند. فیلم ها برای این که مجوز اکران دریافت کنند باید حتما در جشنواره شرکت می‌کردند و طبیعی است فیلم هایی مورد توجه قرار می‌گرفتند که با سلیقه مدیران وقت سینمای کشور همسو بودند. با همین رویکرد است که در حضور فیلم کمال الملک، فیلم مترسک برنده جایزه بهترین فیلم شده است.

طراحی نشان جشنواره با محوریت سیمرغ

اما شاید مهم‌ترین اتفاق جشنواره سوم فیلم فجر طراحی نشان جشنواره با محوریت سیمرغ بود. در سال‌های ابتدایی برگزارکنندگان جشنواره به فکر معرفی یک نماد رسمی برای جشنواره بودند اما به نتیجه واحدی نمی‌رسیدند آنها تلاش می‌کردند نمادی از میان اسطوره های ملی انتخاب شود و در نهایت سیمرغ عطار که تمام ویژگی‌های مد نظر مدیران وقت را داشت انتخاب شد. بر این اساس تندیس سیمرغ را ابراهیم حقیقی از نام‌های ماندگار گرافیست ایران طراحی کرد.

اما جایزه سیمرغ بلورین با تعریفی که امروز در ذهن داریم از دوره چهارم جشنواره به برگزیدگان اهدا شد. در جشنواره چهارم، فیلم های نسبتاً خوبی حضور داشتند که نسبت به سالیان قبل نشان از رشد کیفی جشنواره داشت. از جمله این فیلم‌ها می‌توان به آوار ساخته سیروس لوند، اتوبوس ساخته پداله صدقی، بایکوت اثر محسن مخملباف، تنوره دیو ساخته کیانوش عیاری و جاده‌های سرد اثر مسعود جعفری جوزانی اشاره کرد.

همچنین در این دوره محمدرضا هنرمند با فیلم زنگ‌ها برای نخستین بار در سینمای پس از انقلاب سراغ ژانر وحشت با تعریف هالیوودی آن رفت.

اما جالب اینجاست که داوران آن دوره هیچ فیلمی را به عنوان برنده جایزه